

Národný projekt

Podpora opatrovateľskej služby

Identifikácia projektu	
Akronym	NP POS
Kód projektu	401405DXD5
Program	Program Slovensko
Fond	ESF+
Žiadateľ	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Celkové oprávnené výdavky projektu (v EUR)	163 764 585,58 €

Miesto realizácie projektu		
Štát	Región (NUTS II)	Vyšší územný celok (NUTS III)
Slovensko	Bratislavský kraj Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko	Bratislavský kraj Trnavský kraj Trenčiansky kraj Nitriansky kraj Žilinský kraj Banskobystrický kraj Prešovský kraj Košícký kraj

Stručný popis projektu
Cieľom projektu je overiť mechanizmus poskytovania príspevku na starostlivosť prijímateľovi sociálnej služby a prispieť k systémovému riešeniu v oblasti financovania sociálnych služieb prostredníctvom hlavnej aktivity "Poskytovanie príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny". V rámci doterajšej projektovej podpory domácej opatrovateľskej služby pôjde o zmenu formy vyplácania príspevku - zo mzdových nákladov na opatrovateľku – na príspevok na starostlivosť pre prijímateľa opatrovateľskej služby (ďalej len „OS“), ktorým bude disponovať (formou osobného rozpočtu). Pokračovaním projektovej podpory opatrovateľskej služby v rokoch 2023 – 2026 sa zabezpečí podpora prijímateľov a nepriamo aj poskytovateľov opatrovateľskej služby až do doby zmeny príslušnej legislatívy a zároveň sa pilotne overí nový spôsob poskytovania predmetnej štátnej dávky príspevku na starostlivosť fyzickým osobám. Tento nový príspevok prispeje k zavedeniu trvalého a udržateľného systému podpory dlhodobej starostlivosti.

Popis východiskovej situácie
a. Relevancia k východiskovým dokumentom Poskytovanie OS patrí medzi prioritu v oblasti sociálnych služieb, ktorá sa uvádza i v národných a strategických dokumentoch SR, ktorými sú napr. Národné priority rozvoja sociálnych služieb v SR na roky 2021 –2030, Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR z roku 2021, Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2022 - 2027, Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030 a i. Cieľom, vyplývajúcim z uvedených dokumentov je deinštitucionalizovať sociálne služby a zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb. Aj Plán obnovy a odolnosti SR, ktorý v rámci Komponentu 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a jeho reformy integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, za jeden z hlavných cieľov definoval „systém financovania“, ktorý zohľadňuje preferencie odkázanej osoby, podporuje rozvoj komunitnej starostlivosti a podporuje nábor personálu. Tento cieľ sa plánuje dosiahnuť zavedením osobného rozpočtu pre prijímateľa SoS s platnosťou od 01/2026, čím sa zefektívni a sprehľadní systém financovania dlhodobej starostlivosti. Prostriedky pôjdu priamo osobe s potrebou starostlivosti, a nie opatrovateľovi alebo poskytovateľovi služby. Reforma zruší rôzne príspevky a vytvorí priestor pre adresnú a komplexnú podporu človeka s potrebou dlhodobej starostlivosti. Naďalej zostane zachované financovanie sociálnych služieb z

prostriedkov regionálnych a miestnych samospráv. Nový systém osobného rozpočtu, resp. príspevku na starostlivosť sa pilotne overí v rámci NP POS.

Dokumenty na regionálnej a národnej úrovni:

- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov;
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030;
- Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky;
- Stratégia dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike;
- Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb - Východiská pre zmenu systému financovania sociálnych služieb;
- Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti;
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030;
- Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe;
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so ZP.

Dokumenty na medzinárodnej úrovni a na úrovni EÚ:

- Európska sociálna charta;
- Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Projekt prispeje k plneniu základnej podmienky 4. Sociálnejšia Európa vďaka vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv.

b. Predchádzajúce analýzy

Analýza možností obce poskytnúť alebo zabezpečiť OS „Všade dobre, doma najlepšie“

Analýza je spracovaná ako výstup v rámci Národného projektu Podpora rozvoja a dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby, ktorý je realizovaný vďaka podpore z ESF v rámci OP ĽZ. Hlavným cieľom dokumentu bolo posúdenie možností poskytovania a zabezpečenia opatrovateľskej služby. Analýza je zameraná na riešenie problematiky OS v rámci celej SR. V rámci Analýzy bol realizovaný prieskum o dostupnosti opatrovateľskej služby. Účelom zisťovania bolo zodpovedať hlavný cieľ a výskumné otázky zadavateľa, ktorými je posúdenie možností poskytovania alebo zabezpečenia opatrovateľskej služby obcou. Výsledky prieskumu, najmä reálne zistenia a názory vybranej reprezentatívnej vzorky obcí Slovenska, v súlade s analýzou zdrojov dát, boli podkladom pre definovanie východísk pre potrebnú zmenu legislatívy v oblasti poskytovania OS a procesov smerujúcich k možným zmenám v oblasti schém podpory opatrovateľskej služby na Slovensku.

Správa o výsledku kontroly Najvyššieho kontrolného úradu - Domáca opatrovateľská služba

Národný kontrolný úrad (ďalej len NKÚ) vo svojej Správe z októbra 2020, ktorú uskutočnil v 24 kontrolovaných samosprávach pomenúva problémy súvisiace s dostupnosťou opatrovateľskej služby, ktorú uskutočnil v 24 kontrolovaných samosprávach. V správe kontrolórov sa uvádza, že OS bola od roku 2014 podporená aj z európskych zdrojov, pričom dostupnosť OS v období medzi jednotlivými projektami bola obmedzená (nebola kontinuálne poskytovaná). NKÚ súčasné financovanie OS nepovažuje za systémové, naopak za veľmi rizikové. Finančné prostriedky z európskych fondov boli použité na zníženie výdavkov na OS, avšak nie na jej rozvoj. Nedošlo k výraznému nárastu počtu prijímateľov ani opatrovateľiek. Naopak, po ukončení projektov ich počty klesli. To poukazuje na významné riziko, že po ukončení európskych projektov dôjde k ohrozeniu financovania tejto sociálnej služby.

c. Súvisiace projekty

Národný projekt: Podpora rozvoja a dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby

Prijímateľom bola IA MPSVR SR. Projekt sa realizoval v období 01/2019 – 12/2023. Cieľom projektu bolo zvýšenie dostupnosti OS pre občanov s ŤZP, s nepriaznivým zdravotným stavom a pre seniorov prostredníctvom podpory OS v malých obciach do 1000 obyvateľov vrátane, ktoré neposkytujú OS v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, zvýšenie informovanosti o povinnosti obcí poskytovať alebo zabezpečovať OS, podporu zvyšovania profesionality výkonu poskytovanej OS

podporou vzdelávania a supervízie podporených opatrovateliek v malých obciach, o analýzu možností a schopností malej obce poskytovať alebo zabezpečovať OS. Podaktivitou 3 v NP POS sa zabezpečí podpora žiadateľov, ktorým končí realizácia dopytovo orientovaných projektov (ďalej len "DOP") z výzvy Podpora opatrovateľskej služby II. Projekt nadväzuje na dva národné projekty, ktoré sa realizovali v rámci OP ZaSI a OP ĽZ. Poskytoval sa príspevok na 1 opatrovateľku pri plnom pracovnom úväzku, resp. v alikvotnej výške pri kratšom pracovnom úväzku (vo výške 570 eur, od 12/2020 vo výške 750 eur). Opatrovateľkám v malých obciach bolo poskytované aj vzdelávanie a supervízia.

Národný projekt: Podpora opatrovateľskej služby

Prijímateľom bola IA MPSVR SR. Projekt sa realizoval v období 11/2015 – 07/2018 v rámci OP ĽZ. Cieľom NP bola podpora sociálnej inklúzie a podpora OS prostredníctvom príspevku na výkon OS vo výške 507 eur/1 opatrovateľka/mesiac. Bolo využité financovanie prostredníctvom ŠSJN, pričom do jednotkovej sumy bol započítaný príspevok na mzdové náklady a ostatné súvisiace náklady. Bolo podporených 3795 pracovných úväzkov opatrovateliek a 5537 prijímateľov sociálnej služby.

Národný projekt: Podpora opatrovateľskej služby

Prijímateľom bola IA MPSVR SR. Projekt sa realizoval v období 01/2014 – 12/2015 v rámci OP ZaSI. Cieľom NP bolo umožniť poskytovať OS väčšiemu počtu odkázaných osôb a vytvoriť predpoklady rozšírenia poskytovania OS aj do regiónov, resp. obcí, ktoré doteraz túto formu sociálnej služby neposkytovali. Poskytoval sa príspevok na výkon OS vo výške 644 eur/1 opatrovateľka/mesiac. Bolo využité financovanie prostredníctvom ŠSJV.

Dopytovo orientované projekty

Podpora opatrovateľskej služby

DOP sa realizovali v rámci tejto výzvy v období max na 26 mesiacov. Projekty zvyšujú dostupnosť OS pre občanov s ŤZP, s nepriaznivým zdravotným stavom a pre seniorov a zároveň podporujú ich zotrvanie v 9 prirodzenom prostredí v rodine a komunite a znižujú dopyt po inštitucionálnej starostlivosti - prostredníctvom podpory pracovných miest pre opatrovateľky. Poskytoval sa príspevok na mzdové výdavky na opatrovateľku vo výške 570 eur/ mesiac pri plnom pracovnom úväzku, resp. v alikvotnej výške pri kratšom pracovnom úväzku. Bolo podporených 3803 pracovných úväzkov opatrovateliek.

Podpora opatrovateľskej služby II

Výzva nadviazala na predchádzajúcu výzvu DOP POS, ktorej projekty boli ukončené vo februári 2022. DOP sa realizovali v rámci tejto výzvy v období max na 24 mesiacov. Cieľom bolo zabezpečiť dostupnosť domácej OS za účelom predchádzania umiestňovania klientov do pobytových zariadení. Poskytoval sa príspevok na mzdové výdavky na opatrovateľku vo výške 680 eur / mesiac pri plnom pracovnom úväzku, resp. v alikvotnej výške pri kratšom pracovnom úväzku. Bolo podporených cca 4000 pracovných úväzkov opatrovateliek a cca 6000 prijímateľov sociálnej služby.

d. Problémové oblasti

OS sa poskytuje osobám, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby. Patrí spomedzi všetkých druhov sociálnych služieb medzi tie, po ktorých je najväčší dopyt a jej poskytovanie je z hľadiska odborných aj personálnych požiadaviek finančne najnákladnejšie a súčasne sa pravidelne poukazuje na ich fyzickú aj finančnú nedostupnosť. Dopyt po tomto type sociálnej služby bude vzhľadom na demografický vývoj a starnutie populácie s najväčšou pravdepodobnosťou aj naďalej narastať. Slovensko je najrýchlejšie starnúcou krajinou EÚ.

V roku 2020 bol uskutočnený reprezentatívny prieskum verejnej mienky medzi obyvateľmi SR pod názvom „Chceme zostať doma“, ktorý realizovala SOCIA - Nadácia na podporu sociálnych zmien, kde sa potvrdzuje predstava väčšiny obyvateľov prijímať starostlivosť v domácom prostredí. <https://www.socia.sk/chceme-zostat-doma/> Podľa výsledkov reprezentatívneho prieskumu by až 93 % Slovákov a Sloveniek chcelo v prípade výrazného zhoršenia svojho zdravotného stavu starostlivosť v domácom prostredí.

Podľa štatistických správ o sociálnej situácii obyvateľstva však posledné roky klesá počet prijímateľov aj zamestnancov tejto služby a preto je podpora zo strany MPSVR jedným z hlavných garantov tejto služby napriek tomu, že jej poskytovanie je originálnou kompetenciou samospráv. OS ku koncu roka 2022 poskytovalo 6 210 zamestnancov. V porovnaní s rokom 2021 ide o pokles o 713 zamestnancov a to najmä u verejných poskytovateľov. Taktiež počet prijímateľov opatrovateľskej služby klesol v porovnaní s rokom 2021 o počet 1721. Výkyvy v počte zamestnancov môžu rovnako ako pri prijímateľoch OS súvisieť s nastaveným systémom podpory.

Príjmy opatrovateľskej služby boli v roku 2022 v celkovej výške takmer 60,3 milióna eur. Najvyšší podiel príjmov pripadá na verejných poskytovateľov (72,5% - 43,7 mil. eur). Príjmy z úhrad tvoria u verejných poskytovateľov podiel z príjmov 16,4% a u neverejných poskytovateľov je to 24,3%. Výdavky na opatrovateľskú službu boli v roku 2022 v celkovej výške takmer 72,9 mil. eur. Najvyšší podiel celkových výdavkov, tvoria bežné výdavky (95% - 69,2 mil. eur), nasledujú kapitálové výdavky (3%) a bežné transfery (2%). Bežné výdavky boli najviac vynakladané na mzdové náklady a dohody zamestnancov (72% - takmer 496 mil. eur).

Demografia

Koncom minulej dekády predstavovala populácia 65+ okolo 12% celkovej populácie Slovenska a do roku 2030 sa predpokladá zvýšenie tohto podielu na 21,2%. Podiel populácie 80-ročných a starších osôb predstavoval koncom minulej dekády cca 2,5% celkovej populácie Slovenska a v roku 2030 sa predpokladá jeho nárast na 6,5 %. Vzhľadom na aktuálnu vekovú skladbu prijímateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou na pomoc inej osoby (ďalej OPIO sociálne služby) možno na základe uvedených demografických údajov predpokladať zvyšovanie dopytu po OPIO sociálnych službách a aj s tým súvisiace zvyšovanie celkových finančných nákladov z verejných zdrojov na tento typ sociálnych služieb.

Vzhľadom na aktuálnu vekovú skladbu prijímateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou na pomoc inej osoby (ďalej OPIO sociálne služby) možno na základe uvedených demografických údajov predpokladať zvyšovanie dopytu po OPIO sociálnych službách a aj s tým súvisiace zvyšovanie celkových finančných nákladov z verejných zdrojov na tento typ sociálnych služieb.

Poskytovanie terénnej OS je efektívnym nástrojom podpory na zabezpečenie zotrvania občanov v prirodzenom domácom prostredí v súlade s princípmi uplatňovanými v medzinárodných ľudsko-právnych dokumentoch, ale aj s princípmi EU o rozvoji sociálnych služieb orientovaných na občana a strategickými dokumentmi MPSVR SR. Vzhľadom na starnutie populácie spojené i s predlžujúcim sa vekom dožitia, rastie počet starších ľudí odkázaných na sociálnu starostlivosť. Z uvedeného dôvodu je potrebné vytvárať podmienky na dostupnosť a udržateľnosť tejto starostlivosti. OS poskytovaná terénnou formou znižuje tlak na pobytové zariadenia, ktoré sú nákladnejšie. Napriek uvedeným záväzkom a legislatívnej podpore sa tento princíp nedarí naplňať. Jedným z dôvodov tohto vývoja je nedostatočná ponuka OS od verejných ako aj neverejných poskytovateľov a to najmä v súvislosti so súčasným spôsobom financovania tejto sociálnej služby.

Zavedenie systému osobného rozpočtu prijímateľa sociálnej služby do legislatívy je jedným z čiastkových cieľov pripravovanej reformy financovania sociálnych služieb realizovanej z Plánu obnovy a odolnosti SR. Cieľom je zefektívniť a sprehľadniť systém financovania dlhodobej starostlivosti. Jednou zo zložiek osobného rozpočtu bude aj novozavedená štátna dávka - príspevok na starostlivosť, pričom finančné prostriedky budú určené priamo pre osobu s potrebou starostlivosti.

Spôsob realizácie aktivít projektu

Hlavná aktivita: „**Poskytovanie príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny**“ sa bude realizovať prostredníctvom troch podaktivít.

Cieľom je overiť mechanizmus poskytovania nového príspevku prijímateľovi sociálnej služby. Zámerom je prostredníctvom realizácie aktivít NP prispieť k lepšiemu nastaveniu a úspešnému

prechodu na nový spôsob financovania dlhodobej starostlivosti, ktorý vyplýva zo strategických dokumentov SR vrátane Plánu obnovy a odolnosti.

Podaktivita 1: Zabezpečenie synergie so systémovými zmenami v oblasti financovania dlhodobej starostlivosti a metodická podpora

Realizáciou podaktivity 1 sa prispeje k systémovému riešeniu v oblasti financovania sociálnych služieb a to prostredníctvom:

- zabezpečenia synergie s aktivitami realizovanými v rámci komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti SR a metodické podpory zapojených aktérov – ÚPSVAR, úradov PSVR, poskytovateľov OS,
- pilotného overenia nového mechanizmu vyplácania príspevku na opatrovateľskú službu – príspevku na starostlivosť - prijímateľovi OS.

Výstup podaktivity:

- odporúčania pre tvorbu legislatívy v súvislosti so zavedením nového systému financovania,
- odporúčania pre komunikačnú a informačnú kampaň v súvislosti so zmenou systému financovania,
- odporúčania v procese tvorby a úpravy informačného systému pre podporu nového systému financovania,
- návody pre poskytovateľov OS a úrady PSVR v súvislosti so zavádzaním nového systému financovania,
- návrh nového spôsobu poskytovania príspevku na starostlivosť s popísanými rizikami a spôsobmi na minimalizovanie rizík v súvislosti s realizáciou podaktivity 2.

Výsledok podaktivity:

- nové, inovatívne, systémové opatrenia, počet opatrení: 1

Realizácia podaktivity:

- partnerom národného NP POS – MPSVR SR:
 - príprava podkladov pre zabezpečenie informovanosti aktérov o pilotnom overovaní – až po úroveň prijímateľa OS,
 - organizovanie pravidelných koordinačných stretnutí (UPSVAR, úrady PSVR, poskytovatelia OS),
 - monitorovanie podaktivity 1 aj 2,
 - vyhodnocovanie výstupov z monitorovania a vypracovávanie odporúčaní pre tvorbu novej legislatívy,
 - vyhodnocovanie výstupov z monitorovania a vypracovávanie odporúčaní pre technické riešenia nového systému financovania,
 - spolupráca na mediálnych výstupoch NP.

Podaktivita č. 2: Poskytovanie príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby

Cieľom podaktivity je vyplácanie príspevku za hodiny OS poskytované prijímateľovi sociálnej služby, keďže jednou zo zložiek osobného rozpočtu bude aj novozavedená štátna dávka - príspevok na **pomoc pri odkázanosti**. Príspevok sa bude vypláčať v tejto podaktivite poskytovateľovi OS, ktorý poskytuje OS na základe dohody uzatvorenej medzi úradom PSVR v mieste poskytnutia OS a poskytovateľom OS. Príspevok bude vypočítaný ako násobok jednotkového nákladu a počtu poskytnutých hodín OS na základe zmluvy o poskytovaní SoS uzatvorenej medzi poskytovateľom OS a prijímateľom OS.

Týmto mechanizmom sa podporí dostupnosť OS, pilotne sa overí vyplácanie nového individualizovaného príspevku na konkrétneho prijímateľa OS a v súlade s programom Slovensko bude touto individualizovanou formou podpory podporené aj zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít v dlhodobej starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej osoby.

Cieľová skupina:

- osoby odkázané na pomoc inej osoby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Oprávneným užívateľom, resp. žiadateľom o príspevok na poskytnuté hodiny OS:

sú poskytovatelia OS - poskytovatelia sociálnych služieb v zmysle ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č.

448/2008 Z. z. o sociálnych službách v 13 znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov:

- ktorí sú zapísaní do registra sociálnych služieb, ktorý vedie príslušný vyšší územný celok minimálne 12 mesiacov ku dňu predloženia Žiadosti o zapojenie do projektu alebo
- ktorí sú zapísaní do registra sociálnych služieb, ktorý vedie príslušný vyšší územný celok menej ako 12 mesiacov ku dňu predloženia Žiadosti o zapojenie sa do projektu a predloží zápisnicu z verejného zasadnutia obecného, mestského alebo miestneho zastupiteľstva o zabezpečovaní domácej opatrovateľskej služby týmto poskytovateľom v spolupráci s danou obcou /mestom/ mestskou časťou.

Výstup podaktivity:

- **pilotne overený nový mechanizmus poskytovania príspevku na pomoc pri odkázanosti,**
- počet osôb cieľovej skupiny zapojených do aktivít projektu: **15 250, MRR: 13 232, VRR: 2 018.**

Realizácia podaktivity:

Táto podaktivita bude realizovaná ÚPSVR, keďže po prijatej legislatívnej úprave budú úrady PSVR vyplácať prijímateľom sociálnej služby štátnu dávku - príspevok na starostlivosť. Počas implementácie projektu si ÚPSVR nastaví a otestuje procesy, overí administratívnu náročnosť, zabezpečí potrebné personálne kapacity a prispôsobí informačné systémy na uvedený účel. Do NP budú zapojení poskytovatelia OS, ktorí predložia žiadosť o zapojenie do projektu na základe Oznámenia o možnosti predkladania žiadostí na zapojenie sa do podaktivity 2 NP zverejneného na stránke Ústredia PSVR a následne na základe Dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom PSVR a poskytovateľom OS.

Žiadateľ o príspevok (poskytovateľ OS) je prijímateľom pomoci, ktorý bude poverený poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“), ktorou je OS a na ktorú sa nenávratný finančný príspevok poskytuje.

Vyplácať príspevok na opatrovateľskú službu budú jednotlivé úrady PSVR v krajskom meste podľa podľa miesta poskytovania opatrovateľskej služby alebo na základe dohody uzatvorenej medzi poskytovateľom OS a úradom PSVR.

Súčasťou podaktivity je aj pilotne overiť nastavenie mechanizmu poskytovania a zmeny formy vyplácania príspevku na starostlivosť prijímateľovi OS v súlade s pripravovanou reformou financovania sociálnych služieb (ďalej len pilotné overenie). Pilotné overenie sa bude realizovať v spolupráci s vybranými úradmi PSVR v krajských mestách a vybranými maximálne 8 poskytovateľmi OS v druhej polovici realizácie podaktivity.

V súvislosti s tým bude potrebné vybrať územia a konkrétnych poskytovateľov OS pre pilotné overenie nastavenia mechanizmu poskytovania a zmeny formy vyplácania príspevku na starostlivosť/OS prijímateľovi OS. Kritériami pre výber bude ochota na strane poskytovateľov OS zapojiť sa do pilotného overenia a súhlas väčšiny prijímateľov OS daného poskytovateľa OS. Zámerom je, aby boli zapojení poskytovatelia OS rôzneho typu – verejní, neverejní, v mestskom a vidieckom prostredí.

Nový finančný príspevok bude vyplácaný priamo fyzickej osobe, preto sa v rámci pilotného overenia bude simulovať vyplácanie priamo fyzickej osobe – prijímateľovi OS (v súlade s cieľmi reformy definovanými Plánom obnovy a odolnosti SR – Komponent 13) a to jednou z foriem prevod na účet, prípadne hotovosť.

Počas pilotného overenia bude potrebné sledovať, aké dopady bude mať zmena spôsobu financovania nielen na prijímateľa opatrovateľskej služby, ale aj na poskytovateľa opatrovateľskej služby a to tak z pohľadu udržateľnosti ako aj celkového manažmentu.

Podaktivita č. 3: Zachovanie podpory výkonu opatrovateľskej služby

V rámci podaktivity bude zabezpečená personálna udržateľnosť poskytovania domácej opatrovateľskej služby doposiaľ spolufinancovanej zo štrukturálnych fondov v rámci vyhlásenej výzvy Podpora opatrovateľskej služby II. Konečným cieľom je teda kontinuita potrebnej pomoci a podpory prijímateľom domácej opatrovateľskej služby a súvisiacej cenovej dostupnosti pre prijímateľov domácej opatrovateľskej služby.

Cieľová skupina:

- osoby odkázané na pomoc inej osoby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Oprávneným užívateľom:

sú poskytovatelia opatrovateľskej služby, ktorým skončilo oprávnené obdobie realizácie aktivít podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku poskytovaného z Európskeho sociálneho fondu na základe vyhlásenej výzvy Podpora opatrovateľskej služby II č. OP ĽZ DOP 2021/8.1.1/01 a zároveň im bolo vydané Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR Poverenie k poskytovaniu služieb všeobecného hospodárskeho záujmu a od času účinnosti vydaného Poverenia im neboli poskytnuté finančné prostriedky na mzdové výdavky opatrovateľiek, ktoré by predstavovali duplicitné financovanie.

Výstup podaktivity:

- zabezpečená udržateľnosť domácej opatrovateľskej služby,
- počet účastníkov zapojených do aktivít projektu: 700, MRR:607, VRR: 93.

Realizácia podaktivity:

Táto podaktivita bude realizovaná žiadateľom NP – ÚPSVR. Do NP budú zapojení poskytovatelia OS, ktorí predložia žiadosť o zapojenie do projektu na základe Oznámenia o možnosti predkladania žiadostí na zapojenie sa do podaktivity 3 NP zverejneného na stránke Ústredia PSVR a následne na základe Dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi Úradom PSVR a poskytovateľom OS.

Žiadateľ o príspevok (poskytovateľ OS) je prijímateľom pomoci, ktorý je poverený poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“), ktorou je OS a na ktorú sa NFP poskytuje.

Úrady PSVR budú v rámci podaktivity poskytovať príspevok na výkon opatrovateľskej služby (v zmysle zákona o sociálnych službách) vo forme transferu na personálne výdavky opatrovateľiek v maximálnej výške 750 €/1 mesiac pre opatrovateľku pri plnom pracovnom úväzku na ustanovený týždenný pracovný čas, resp. alikvótnu sumu pre podporenú opatrovateľku pri kratšom pracovnom úväzku. Maximálne obdobie podpory jedného poskytovateľa je do 12/2023.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Realizáciou projektu sa pilotne overí nový spôsob poskytovania novej štátnej dávky príspevku na starostlivosť zavedením osobného rozpočtu na príklade jednej sociálnej služby – domácej opatrovateľskej služby.

Tento príspevok je súčasťou pripravovanej reformy v oblasti poskytovania pomoci v rámci systému kompenzácie ŤZP a systému sociálnych služieb a mal by prispieť k zavedeniu trvalého a udržateľného systému podpory dlhodobej starostlivosti. Štátna dávka, spolu s finančnými zdrojmi poskytovanými z úrovne samospráv a vlastnými zdrojmi fyzickej osoby by mala umožniť odkázanej osobe/prijímateľovi sociálnych služieb slobodne si vybrať druh sociálnej služby, vrátane opatrovateľskej služby.

Na základe výsledkov projektu sa vyhodnotia dopady zmeny spôsobu financovania na poskytovateľa sociálnych služieb, na prijímateľa sociálnych služieb, a to tak z pohľadu udržateľnosti, ako aj celkového manažmentu. Uvedené prispeje k správne nastaveniu systému financovania sociálnych služieb po prijatí predmetnej legislatívy v roku 2026 u prijímateľa NP – Ústredia PSVR.

Cieľová skupina

osoby odkázané na pomoc inej osoby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Harmonogram realizácie aktivít projektu			
Celková dĺžka realizácie aktivít projektu (v mesiacoch)		46	
Hlavná aktivita projektu	Podaktivita	Začiatok realizácie	Koniec realizácie
Poskytovanie príspevku na opatrovateľskú službu ako súčasť systémovej zmeny	Zabezpečenie synergie so systémovými zmenami v oblasti financovania dlhodobej starostlivosti a metodická podpora	01/2024	12/2026
	Poskytovanie príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby	01/2024	12/2026
	Zachovanie podpory výkonu opatrovateľskej služby	07/2023	12/2023
Podporné aktivity		01/2024	04/2027

Merateľné ukazovatele	
Názov	Nové, inovatívne, systémové opatrenia
Merná jednotka	počet opatrení
Celková cieľová hodnota	1
Názov	Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do aktivít projektu
Merná jednotka	počet osôb
Celková cieľová hodnota	15 250, MRR: 13 232, VRR: 2 018
Názov	Počet účastníkov zapojených do aktivít projektu
Merná jednotka	počet osôb
Celková cieľová hodnota	700, MRR:607, VRR: 93